

MC LIFE STORY

ΠΟΛΥΜΗΛΙΟΡΗ

ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΜΕΝΗ
ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΡΙΕΡΑΣ,
ΓΕΝΝΗΜΕΝΗ
ΦΕΜΙΝΙΣΤΡΙΑ,
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ.
Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ
ΠΑΝΘΕΟΝ ΘΥΜΑΤΑΙ
ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΠΟΥ ΤΑ
ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΕΚΑΝΑΝ ΤΗΝ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥΣ.
ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΗ ΜΩΡΑΪΤΟΥ

Σακελλάριος και ο Τσιφόρος, ο οποίος εκτός από συνεργάτης του πατέρα της πάταν και στενός φίλος του, τη χόρευαν παιδούλα στα γόνατά τους. Άλλα στα μάτια της μικρής Πόλυς εκείνος που φάνταζε πω σπουδαίος πάταν ο πατέρας της, επειδή της έφερνε τις πιο σπάνιες φωτογραφίες πιθοποιών του σινεμά και όχι εκείνες που πωλούνταν στα περίπτερα της δεκαετίας του 1950. Εκείνο που δεν μπορούσε ακόμα να αντιληφθεί πρωτότοκη κόρη του Νίκου Θεοφανίδη πάταν πως ο πατέρας της πάταν ο δημιουργός ενός πραγματικού εκδοτικού φαινομένου, του περιοδικού *Ρομάντσο*.

«Ήταν καταπληκτικό στη δουλειά του ο Θεοφανίδης και με καταπληκτικό αισθητήριο. Και με το προσωπικό του αισθητήριο έφτιαξε ένα περιοδικό σαν κι αυτόν και χάλασε κόσμο», μου λέει ο Πόλυς Μπλιώρη στο καθιστικό του μοντέρνου σπιτιού της στην Κηφισιά όπου ζουν από τη δεκαετία του 1970 με τον κυριολεκτικά διά βίου σύντροφό της Άγγελο Μπλιώρη.

Λίγες μέρες νωρίτερα η γυναίκα που μέσα από το περιοδικό *Πάνθεον* το ονομά της ταυτίστηκε όχι μόνο με τη γέννηση του γυναικείου περιοδικού Τύπου στην Ελλάδα αλλά και με το ίδιο το φεμινιστικό κίνημα δεν είχε διστάσει να αυτοσαρκαστεί χαρακτηρίζοντας εαυτόν απολίθωμα. Στην πραγ-

πάρα πολύ νέοι. Ανακαλύπταμε τα πάντα», λέει σήμερα. Από απόσταση, τώρα πια, μπορεί πλέον να παραδεχτεί ότι στο Πάνθεον ήταν ο οιωσίς άνθρωπος στην οιωσί θέσην. Η Πόλη νιώθει πως ξέρει για ποια ζητήματα πρέπει να μιλήσει στο νέο έντυπο για τις γυναίκες της γενιάς της και διαισθάνεται οιωστά. Τα θέματα πιάνουν τον παλμό μιας κοινωνίας που αλλάζει σημαντικά και αφορούν τη σύγχρονη Ελληνίδα που αναζητάει τη χειραφέτηση και την ισότητα. Οι δύο αδελφές συνεργάζονται υποδειγματικά και αλλολουσιπληρώνονται αρμονικά οδηγώντας το περιοδικό σε μεγάλες επιτυχίες, μαζί βεβαίως με αξιότατους συνεργάτες που καθένας διέγραψε τη δική του λαμπρή πορεία, όπως οι Μαρία Πολενάκη, Νίκος Μπακουνάκης, Γιάννης Κουτζουράδης, Φωτεινή Πιπιλή, Σοφία Μαλτέζου, Έλενα Χουζόπη, Άννα Δαμιανίδη, Άλικη Ξένου-Βενάρδος, Κατερίνα Σχοινά, Παναγιώτης Βενάρδος, Μαρία Αντωνιάδου και πολλοί άκρα. Δεν είναι μόνο το *Τράμπα στη Μαργαρίτα* της Πολύς, το χρονογράφημα-επιστολή στην κόρη της, που της χαρίζει μεγάλη δημοσιότητα (το 1981 μια επιλογή από αυτά τα χρονογραφήματα θα κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Πύλη) αλλά και συγκλονιστικά ρεπορτάζ που υπό το πρώτα της «ούτε του πατρός μου ούτε του αδρός μου» φιλοσοφίας αγγίζουν την καρδιά και τα προβλήματα των γυναικών.

Θέματα και έρευνες για την ανιοστήτη στους εργασιακούς χώρους και τη συμμετοχή στα κοινά, την κακοποίηση μέσα στην οικογένεια, το δικαίωμα στη σεξουαλική ελευθερία και απόλαυση, την αντιουλληπτη και την ερημβική σεξουαλικότητα κάνουν θράυση αλλά και προκαλούν αντιδράσεις. «Όταν, π.χ., κάποια στηγάμη, στις αρχές της δεκαετίας του '80, στέλνουμε στα ραδιόφωνα διαφήμιση ενός τεύχους μας με την αναγγελία του θέματος *Ο βιασμός μέσα στο γάμο*, η απάντηση από τη ραδιοφωνία είναι: «Ο βιασμός μέσα στο γάμο δεν περνάτ». Λογοκρίσια μόνο και μόνο στην αναροά του θέματος (...). Έτσι είμαστε όλοι και πιο προκλητικές για μια μερίδα του αναγνωστικού κοινού μας που ακόμα διστάζει, ενώ ένα άλλο μέρος μας συγκαίρει. Αυτό που λέγεται όμως εύκολα με λέξεις, δεν λέγεται εξίσου εύκολα με εικόνες. Όταν η Αίμην Μπακούρου έγραψε σειρά άρθρων για τη γέννηση του γιου της Έκτορα, που ήρθε στον κόσμο με τη μέθοδο Λεμποναγέ σε κλινική του Παρισιού, κανείς δεν σοκαρίστηκε (και η Αίμη δεν μάσσα τις λέξεις). Άλλα όταν δημοσιεύσαμε φωτογραφίες που τράβηξε η Αθηνά Λεκάκου από τη γέννα μιας φίλης της, οι διαμαρτυρίες ήταν πάρα πολλές», σημειώνει η επί 17 χρόνια διευθύντρια του *Π* στο βιβλίο της *Από το Ρομάντο στο Πάνθεον για μια κοινωνία*

που δεν μπορούσε να καταλάβει ότι αυτό που πρέσβευε ο φεμινισμός πάντα πώς οι γυναίκες έχουν ίσα δικαιώματα με τους άνδρες αλλά σε καμία περίπτωση δεν είναι, ούτε θέλουν, για γίνονταν όμοιες τους.

Αντίθετα με την κοινωνία, η πολυάσχολη και δημιουργική Πόλη ζει στο σπίτι της την απόλυτη εφαρμογή του φεμινισμού και έχει την αμέριστη υποστήριξη του συζύγου της, που φροντίζει τα μωρά του όταν χρειάζεται και ποτέ μέχρι σπίρμερα δεν τη ρώτησε πώς και δεν έμαθε να μαγειρεύει. «Η πιθερά μου ήταν φεμινίστρια και έτσι είχε μεγαλώσει και το γιο της», μου λέει. Η μπτέρα της, από την άλλη, έμεινε με την απορία, την ίδια με τις απαυδομένες οικιακές βοηθούς μπροστινά στην άρνηση της οικοδέσποινας για τα οικοκυρικά.

Η ΣΤΡΟΦΗ

Το 1984 ο Νίκος Θεοφανίδης υποχρεώνεται για λόγους υγείας να αποσύρθει και να επιχείρησε φρχίζει σιγά σιγά να αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα που οι κόρες του δεν μπορούν να διαχειριστούν, ώσπου το 1987, χρονιά που ο εκδότης θα αφήνει την τελευταία του πνοή, οι τίτλοι μεταβιβάζονται στο ΔΟΛ. «Το διαζύγιο μου άπαντα φιβερά δύσκολο για μένα», λέει σήμερα η Πόλη, που συνέχισε να συνεργάζεται για λίγο με το Πάνθεον ως ουντάκτρια πα την άλλη διεύθυνση.

Όμως είχε πάντα ξεκινήσει να γράφει τις δικές της ιστορίες. Το 1988 κιόλας κυκλοφορεί το βιβλίο της *Εκ των υστέρων* (εκδ. Οδυσσέας) και ένα χρόνο αργότερα *Οι Αντρούλες*, που το 2000 επανακυλοφόρησε από τον Πατάκη, και τα νεανικά μυθιστορήματα *Σπάκωσε τις βαλίτσες, ξεκινάμε!* (εκδ. Οδυσσέας, 1990) και *Ένα εισιτήριο, παρακαλώ* (εκδ. Πατάκη, 1996) βραβεύονται. «Τελικά φάντηκα ότι το θέμα δεν ήταν πηγή μυθιστορημάτων αλλά το γράψιμο. Μου άρεσε να γράφω από παιδί. Ήμουν φρικτά μαθήτρια αλλά έγραφα συνέχεια. Το χρονογράφημα με βούθησε πολύ να περάσω στο μυθιστόρημα, το οποίο είναι πολύ επώδυνο και απαιτεί σύστημα. Κάθε μέρα ξυπνούσα το πρωί, ντυνόμουν και βαφόμουν σαν να πίπαγια στη δουλειά και καθόμουν στο γραφείο μου στο σπίτι να γράψω. Μου πήρε πολλά χρόνια για να αρχίσω να συστήνωμαι ως συγγραφέας. Το θέμα με το μυθιστόρημα είναι να θυμούνται οι αναγνώστες την πρώτα σου και όχι εσένα. Αυτό είναι για μένα το μεγάλο στοίχημα και όχι πόσες φορές θα βγω στην τηλεόραση. Κάθε βιβλίο είναι κατά κάποιο τρόπο αυτοβιογραφικό, ειδικά η τριλογία *Στο θέατρο των ανιόντων*. Τη ζωή μου την έχω μοιράσει όλη στα βιβλία μου κι εγώ ν ιδιαίτερα μοιρασμένη σε διάφορες πρωιδες -ένα χαρακτηριστικό μου εδώ, άλλο εκεί, και τώρα δουλεύω το επόμενο». **mc**

ματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο, αφού στα 68 της παραμένει δραστήρια και ενεργή γράφοντας το ένα μυθιστόρημα μετά το άλλο, ενώ όταν δεν ασχολείται με σεμινάρια και λέσχες δημιουργικής γραφής και δημιουργικής ανάγνωσης –κυκλοφορούν τα εγχειρίδια της Δημιουργικής γραφής για μελλοντικούς ομότεκνους (2006) και Δημιουργικής ανάγνωσης (e-book, 2013) από τις εκδόσεις Ψυχογιός)– προσέχει τα χρονικά διδύμα αγοράκια της κόρης της Μαργαρίτας.

«Με παγίδεψε το πατέρας μου σε αυτήν τη δουλειά. Βλέπεις, στα 16 μου αποφάσισα ότι δεν θέλεια να ασχοληθώ με τα περιοδικά. Ήθελα να σπουδάω φιλολογία και νίνα καθηγήτρια, να είμαι διανοούμενη. Οι γονείς μου ήταν της νοοτροπίας πώς τα παιδιά πρέπει με μαθαίνουν τι θα πει δουλειά από μικρά κι έτσι τα δύο τελευταία καλοκαίρια πριν τελειώσω το Γυμνάσιο, το 1961 και 1962, εργάζομεν στο εβδομαδιαίο περιοδικό ποικίλης ύλης *Πάνθεον*, που επίσης εξέδιδε ο πατέρας μου. Έκανα διάφορες δουλειές αλλά μου άρεσε περισσότερο το φωτογραφικό αρχείο. Το καλοκαίρι του 1963 δεν πήγα για δουλειά επειδή έκανα φροντιστήριο για να δώσω εξετάσεις για το πανεπιστήμιο. Άλλα ο Θεοφανίδης με δελέασε με την εξής πρόταση: "Λες ότι θέλεις να γίνεις καθηγήτρια και να επρεάζεις τους νέους. Στο μεταξύ εγώ χρειάζομαι συντάκτη στο *Πάνθεον* για μια στήλη για νέους. Θα την ανα-

λωση: "Εօυ δεν ήσουν πέρυσι στην τρίτη σειρά της κυριότερης της καριέρας μου." Εκείνη ήταν. Ο φοιτητής της Μηχανολογίας του Πολυτεχνείου Άγγελος Μπλιώρης είχε ήδη σταμπάρει την έφηβη Πόλη. Ο ρώτης της ήρθε αιφοδρός και σε λίγες μέρες τα έίχαν κιολάς φτάξει. Μόλις το ειδύλλιο θα μαθευτεί στην οικία Θεοφανίδη θα ξεπάσει μεγάλη φασαρία αλλά π Πόλη θα καταφέρει να ξεγελάσει τους γονείς της για ένα διάστημα. Όταν ο κυρ.-Νίκος και η κυρία Λουάλα αντιλαμβάνονται πως τίποτα δεν έχει τελειώσει τη διώχνονταν από το σπίτι. Το ζευγάρι δεν το βάζει κάτω και την άνοιξη του 1967 δρομολογεί το γάμο του, που τελείται στο Λουμπαρδάρη χωρίς τους γονείς της νύφης.

«Ο γάμος μου με τον Άγγελο Μπλιώρη στις 20 Απριλίου 1967 ήγινε αυτία να κηρύξει ο πατέρας στρατιωτικό νόμο μία μέρα πριν από το γενικό: όποιος εργαζόμενος έρθει στο γάμο θα είναι εχθρός του. Η μέρση συνέπεια: εγώ, παμπτωλή, απομακρύνομαι από το *Π* για ένα χρόνο, βγάζουν το όνομά μου από το περιοδικό (είχα τον τίτλο "επί της υλῆς") αλλά κρατούν τις ειδικές στήλες που επιμελούμαι αφού είναι πευδώνυμες. Ετοι με πετσοκομένη βέβαια αμοιβή μου με στερεωνεί οικονομικά. Ο γραφίστας του *Ρομάντσου*, ο νεαρός Κωστιδάκης, χάνει τη δουλειά του. Και άδικα. Γιατί ο κυκλοθυμικός εργοδότης του νομίζει ότι ήρθε στο γάμο ενώ δεν

Η ΠΙΕΘΕΡΑ ΜΟΥ ΉΤΑΝ ΦΕΜΙΝΙΣΤΡΙΑ ΚΑΙ ΕΤΣΙ ΕΙΧΕ ΜΕΓΑΛΩΣΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΓΙΟ ΤΗΣ

λάβεις παράλληλα με τις σπουδές σου;» Έτοις έγινα μόνιμη συντάκτρια της στήλης *Έμεις οι νέοι* που οποία υπέγραφα με το ψευδώνυμο *Αντιγόνη*. Η στήλη βρίσκεται μεγάλη ανταπόκριση και πιο «*Αντιγόνη*» τα πρωινά παρακολουθεί τα μαθήματά της στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών αλλά δεν αρκείται πατα στη στήλη της. Καταγοπευμένη από το επάγγελμα της δημοσιογράφου αναλαμβάνει και άλλες (π.χ. ομορφιάς με το ψευδώνυμο *Βανέσσα*) αλλά και μεταφράσεις, επιμέλειες, λεζάντες και ό,τι άλλο μπορεί να χρειαζόταν το περιοδικό. Ούτε λίγο ούτε πολύ μαθαίνει τη δουλειά σε κάθε στάδιο της κι έτσι όταν το 1970 ο Νίκος Θεοφανίδης ζητάει από τις δύο κόρες του, την Πόλη και την Ινώ, να αναλάβουν τη μετατροπή του *Πάνθεον* σε γυναικείο περιοδικό εκείνες δεν διστάζουν λεπτό, παρά την ρίζη των σχέσεων της πρωτότοκης με τους γονείς της εξατίας του γάμου της.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑΚΟ ΡΟΜΑΝΤΣΟ

«Με τον άνδρα μου γνωριστήκαμε πάρα πολύ νέοι, ήμουν μόλις 16 ετών κι εκείνος 21, στο σπίτι μιας φίλης όπου παραδόζως ο μπτέρα μου, η κυρία Λουάλα, αν και ήξερε πως η φίλη είχε μεγαλύτερο αδελφό –οι γονείς μου δεν μας επέτρεψαν συναναστροφές με αγόρια, μην ξεχνάς πως τότε ακόμα και τα σχολεία χωρίζονταν σε θηλέων και αρρένων–, μας άφησε να πάμε. Ο αδελφός μάς ήταν εκεί με ένα φίλο του που μετά τις συστάσεις με ρώτησε, αναφερόμενος σε κάποια σχολική εκδή-

πρηθε –αυτοί που ήρθαν, αντιθέτως, δεν έπαθαν τίποτα», γράφει στο βιβλίο της *Από το Ρομάντσο στο Πάνθεον, ένα χρονικό των ελληνικών περιοδικών Τύπων* (εκδ. Οδυσσεας, 1993).

Για την επόμενη δεκαετία οι σχέσεις του ανυποχώρητου κυρ.-Νίκου και της εξίσου πειμωμένης κόρης του περιορίζονται στα αυστηρώς επαγγελματικά διαφεύδοντας τις προσδοκίες των συνεργατών του *Ρομάντσου*, που ήταν πεπειμένοι πως η γέννηση της πρώτης εγγονής του, της Μαργαρίτας, το 1968, θα έκαμπτε τις ανυπόταξεις του, όπως στις ταινίες ή στα μυθιστόρημα που δημοσιεύει σε συνέχειες το *Ρομάντσο*. Άλλα για την Πόλη ο γάμος της ήταν μια πράξη ελευθερίας και όχι αντιδρασης και ο πατέρας της τελικά θα της το αναγνώριζε.

ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΥΛΩΝ

Το 1969 βρίσκεται την Πόλη νεαρότατη μπτέρα και σύζυγο να παίρνει επιπλέονς πιτυχία Ιστορίας από τη Φιλοσοφική, ενώ συνεχίζει να στέλνει δουλειά στο *Πάνθεον*, και να επόμενη χρονιά έγκυο στο γιο της Νίκο και επικεφαλής του νέου, γυναικείου δεκαπεντήμερου *Π* μαζί με την επίσης έγκυο αδελφή της Ινώ Κωνσταντοπούλου. «Τότε, το 1970, εγώ ήμουν 25 χρόνων και η αδελφή μου 22. Ας μην κρυβόμαστε, υπό κανονικές συνθήκες δεν ουσίνεται τέτοια θέση, τέτοια ευκαιρία. Γεννήθηκα σε ένα σπίτι όπου μου δόθηκε η ευκαιρία. Δεν λέω ότι δεν ήμουν καλή. Ήμουν καλή. Το αποτέλεσμα έδειξε ότι ήμουν καλή. Άλλα και εγώ και τα άλλα παιδιά ήμαστε